

Op weg naar aardgasvrije wijken met de Wijkuitvoeringsplannen

26 Juni 2026

De transitie naar aardgasvrije wijken is gestart en vereist lokale uitvoering.

Agenda

Agenda

- Context en ambitie van de warmtetransitie
 - Warmteprogramma vs. Wijkuitvoeringsplan
 - Rol van gemeenten
 - Doelgroepenaanpak Zeeland
- Wetgeving (gemeente + wijkuitvoeringsplannen)
- Plan van aanpak Hulst
- Quiz
- Participatie en samenwerking in Borssele

Context

Context en Ambitie

Van warmteprogramma naar
Wijkuitvoeringsplan.

**“Minder praten, meer
graven!”**

Oftewel in het Zeeuws:

**“Nie praete maer
doene!”**

Warmteprogramma vs. Wijkuitvoeringsplan (WUP)

Warmteprogramma wanneer & waar?

Routekaart

WUP

hoe en met wie?

stuurwiel

Het warmteprogramma bepaalt de planning en gebieden voor de warmtetransitie, gericht op het aardgasvrij maken van wijken.

Het WUP beschrijft de uitvoering: de methoden, betrokken partners en is het stuurwiel voor sturing en monitoring.

Rol van de gemeente

Regisseur warmtetransitie

De gemeente coördineert en begeleidt de overgang naar aardgasvrije wijken in haar gebied.

Wijken aanwijzen per 2026

Vanaf 1 januari 2026 kan de gemeente wijken aanwijzen in het Omgevingsplan wetgeving.

Warmtenetten & Programma

Wetgeving en het Nationaal Warmteprogramma zijn in voorbereiding om warmtevoorziening te ondersteunen.

Doel Zeeland 2030

Tegen 2030 is minimaal één wijk in uitvoering en **50%** van de wijken heeft een wijkuitvoeringsplan (WUP).

Manieren om Wijkuitvoeringsplannen tot stand te laten komen:

01 Wijkaanpak

Hierbij ga je per wijk kijken naar een plan om deze volledig gasloos te maken

02 Doelgroepenaanpak

Hierbij kijk je per woningtype, zoals bijvoorbeeld woningen die op het punt staan:

- ✓ Schaalvoordeel
- ✓ Impact
- ✓ Kostenbesparing
- ✓ Vanuit collectief

- hun ketel te vervangen
- rondom 2005 gebouwd zijn
- Etc.

Regierol gemeenten in warmtetransitie

WGIG – 1 januari 2026

De Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (WGIG) treedt in werking om gemeenten wettelijke instrumenten te bieden voor het versnellen van de warmtetransitie.

BGIW – 1 januari 2026

Het Besluit gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (BGIW) regelt de praktische uitvoering en nadere invulling van de WGIG, specifiek gericht op gemeentelijke taken.

WCW in behandeling

De Wet collectieve warmtevoorziening (WCW) is in behandeling bij de Kamer en zal de kaders scheppen voor collectieve warmtevoorziening binnen wijken.

Warmteprogramma

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van warmteprogramma's die de warmtetransitie in hun gebied coördineren.

Wijkuitvoeringsplannen

Wijkuitvoeringsplannen vormen het operationele instrument voor gemeenten om concreet de warmtetransitie per wijk te organiseren en te monitoren.

Omgevingsplan

Het omgevingsplan integreert warmtetransitie doelen in ruimtelijke ordening, waardoor duurzame warmteoplossingen structureel worden ingebed in lokale ontwikkelingen.

Wetgeving

Wetgeving: Wijkuitvoeringsplannen

Startpunt: Inzicht in wijken

Analyseer fysieke koppelkansen, plannen van partners, corporatiebezit, draagvlak, en kenmerken zoals jonge wijken en CV-ketelverdeling.

Samenwerking met partners

Betrek corporaties en netbeheerder om werkzaamheden op elkaar af te stemmen en gebiedsgerichte aanpak te ontwikkelen.

Aanpak per woningtype

Kies voor een gebiedsgerichte of thematische strategie die aansluit bij verschillende woningtypen voor maximale effectiviteit.

Handelingsperspectief eigenaren

Bied eigenaren van gebouwen duidelijke handelingsperspectieven en ondersteuning bij de transitie.

Vaststelling en bevoegdheden

Vrijwillige programma's worden vastgesteld door college B&W; aanwijsbevoegdheid en omgevingsplannen door gemeenteraad.

Aardgasvrij of aardgasvrij ready

Wijkuitvoeringsplannen richten zich op het realiseren van aardgasvrije wijken of wijken die voorbereid zijn op aardgasvrij wonen.

Projectplan

Plan van aanpak WarmteTransitieMakers (Hulst)

Situatie Hulst: veel particulier bezit, vrijstaand, deel vooroorlogs, lintbebouwing, gemengd beeld in dorpen en veel woningen met slechtere energielabels.

Fase 1: Projectplan

Samenstellen van kernteam, projectteam en betrekken stakeholders. Selectie van wijken voor de aanpak op basis van urgentie.

Fase 2: Analyse

Uitvoeren van technische analyses en sociaal-economische onderzoeken om de situatie en bewoners inzichtelijk te maken.

Fase 3: Oplossingen

Ontwikkelen van technische, infra- en financiële oplossingsrichtingen per woningtype voor maatwerk.

Fase 4: Planning & Organisatie

Opstellen van uitvoeringsplannen en organiseren van uitvoering met duidelijke rollen en verantwoordelijkheden .

Fase 5: Vaststelling plan

Definitieve goedkeuring van het uitvoeringsplan en voorbereiding op de uitvoering.

Fase 6: Uitvoering

Start en begeleiding van uitvoering binnen wijken met monitoring en bijsturing waar nodig.

Looptijd: 1 jaar per plan

Quizvraag

Quizvraag 1: Welke aanpak voor de wijkuitvoeringsplannen heeft jullie voorkeur?

A: Aanpak per wijk

Focus op de wijk als geheel voor een geïntegreerde aanpak en betere samenwerking.

B: Aanpak per woningtype

Richt je op specifieke woningtypen voor maatwerkoplossingen en efficiënte uitvoering.

C: Bewonersinitiatief

Stimuleer bewoners om zelf initiatief te nemen en betrokken te zijn bij de transitie.

Quizvraag

Quizvraag 2: Wat is cruciaal voor het succes van een wijkuitvoeringsplan?

A: Communicatie

Effectieve communicatie zorgt voor duidelijkheid en betrokkenheid in het proces.

B: Betrokkenheid bewoners

Actieve participatie van bewoners verhoogt draagvlak en samenwerking.

C: Politieke steun

Ondersteuning van de gemeente is essentieel voor uitvoering en legitimiteit.

Quizvraag

Quizvraag 3: Wat werkt het beste om bewoners te trekken als je een bewonersavond organiseert?

ETEN!

Participatie

Participatie: Begin gewoon – participatie hoeft niet perfect

Gebruik bestaande netwerken

Maak gebruik van dorpsraden, verenigingen en andere lokale groepen om bewoners te bereiken en draagvlak te creëren voor de warmtetransitie.

Ga het gesprek aan

Wacht niet af, maar stap op mensen af. Gewoon aanbellen en het gesprek aangaan werkt vaak het beste om betrokkenheid te stimuleren.

Begin klein en leer

Wacht niet op het perfecte plan. Start met kleinschalige initiatieven, leer van ervaringen en bouw langzaam verder.
Slow and steady wins the race.

Participatie

Participatie: Niet vóór maar mét de wijk

- **Sluit aan bij wat leeft in de wijk** en begin waar de energie zit, zoals vergroening, samenkomst en leefbaarheid.
- Bouw **vertrouwen** op door bewoners serieus te nemen en **weerstand** te verminderen door open communicatie.
- Betrek bewoners actief bij **besluitvorming** en uitvoering, zodat zij mede-eigenaar worden van het proces.

Participatie

Participatie: Van usual suspects naar echte inclusie

- Vaak bereik je de ‘usual suspects’ en dat is oke!
- Om gezinnen en andere groepen te betrekken, organiseer creatieve en laagdrempelige bijeenkomsten zoals **BBQ’s**, **spelmiddagen** en **gezamenlijke eetmomenten**.
- Eten werkt altijd als verbindende factor en zorgt voor een ontspannen sfeer waarin mensen makkelijker in gesprek gaan.
- Zo bouw je aan vertrouwen en draagvlak voor duurzame wijkplannen, met participatie die verder gaat dan alleen de vaste deelnemers.

Afsluiting

Samen naar 2030 – Doe mee!

2030: 50% wijken plan

2030: 50% wijken plan, eerste wijken schop in de grond 🏆

Kopgroep wijkuitvoeringsplannen

Sluit je aan bij de kopgroep wijkuitvoeringsplannen

Samen sterker

Deel kennis, help elkaar – samen sterker

Bewoners centraal

Bewoners centraal: “we doen het met hen, niet voor hen”

Oproep tot actie

Aan de slag! 💪